

НАУЧЕН ПРОЕКТ С ФИНАНСИРАНЕ ОТ МОМН НА ТЕМА: „ПРЕДПОСТАВКИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ НА ИНТЕРАКТИВНИТЕ МЕТОДИ ВЪВ ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ”

Проф. д.п.н. Добринка Тодорина – ръководител на проекта, зам.-декан във Факултета по педагогика на Югозападния университет „Неофит Рилски” – Благоевград
Отделни компоненти са отпечатани в отчетите пред МОМН за реализацията на проекта

Проблемът за интерактивните методи на обучение заслужава внимание във века на глобализирания свят, развитието на пазарната икономика, силната конкуренция на пазара на труда и утвърждаването на информационните технологии. В условията на преход към новопарадигмално образование те заемат **важно място в теорията и практиката на образованието**. Съвременното образователно пространство предполага хуманистична ориентация на обучението спрямо формирането на човешката личност и нейното свободно развитие. За целта е необходимо да се даде простор на взаимодействието на общуващите субекти в педагогическия процес на субект-субектна основа както на равнище учител-ученик (преподавател-студент), така и на равнище ученик-ученик (студент-студент). Важно е осигуряването на възможност за активно усвояване на учебния материал и изграждането на компетентности чрез методи на обучение, които предполагат активизиране на учещите в условията на интердепенденция и емпатия. Това дава **положително отражение върху утвърждаването на демократичен стил на взаимоотношения в педагогическия процес, повишаване на комуникативната култура и създаването на условия за прерастване на управлението в съуправление, самоуправление и саморазвитие**.

Ето защо разработихме научен проект на тема: **„Предпоставки за ефективност на интерактивните методи във висшето образование”**. Участвахме в конкурса за разработване на научни проекти към МОМН по линия на **Лабораторията по дидактика, психология и управление на висшето образование към ЮЗУ** (ръководител – проф. д-р Илия Гюдженев). Проектът е финансиран от **Фонд „Научни изследвания” към МОМН** и по своя характер е **междууниверситетски** (участват представители, освен от ЮЗУ и от СУ „Св. Климен Охридски” – проф. д-р Вяра Гюрова, от Пловдивския Университет „Паисий Хилендарски” – проф. д.п.н. Пламен Радев). Проектът е и **междуфакултетен**, в който взимат участие основно преподаватели и докторанти от Факултета по педагогика, но също и представители на Природо-математическия и на Факултета по изкуствата. Той е и **междукатедрен** – поради включването на преподаватели от различни катедри на посочените факултети.

Научният проект се реализира за три години, на три етапа (**2006/2007; 2007/2008, 2009; 2009/2010**).

Колективът, който работи по проекта се състои от представители на различни научни направления, които в своите изследвания включват проблематиката за интерактивните методи във висшето училище. През трите години има частични промени в състава на екипа, както и в научните звания и степени на отделните членове.

Актуализираният списък на членовете на екипа през третия етап на проекта е:

доц. д.п.н. Добринка Тодорина – ръководител на екипа, проф. д.п.н. Пламен Радев, проф. д.п.н. Светлана Димитрова, проф. д-р Вяра Гюрова, проф. д-р Илия Гюдженев, проф. д-р Петър Балкански, проф. д-р Лиляна Тодорова, доц. д-р Невена Филипова, доц. д-р Стефан Манев, доц. д-р Величка Димитрова, доц. д-р Радост Василева, доц. д-р Даниела Дурева-Тупарова, доц. д-р Марио Митов, доц. д-р Татяна Стоичкова, гл. ас.

д-р Елена Каращранова, гл. ас. д-р Красимира Марулевска, гл.ас. д-р Николай Цанков, гл. ас. д-р Юлияна Ковачка, гл. ас. Антоанета Антонова, гл.ас. Васил Ковачев, ст. ас. Марияна Шехова, ст.ас. Янка Рангелова, докторант Анна Тодорова и докторант Изабела Стаматова.

За всеки от трите етапа конкретните резултати са в съответствие с планираните дейности:

I етап:

Планираните задачи и съответните дейности за I етап на изследване (2006/2007г.) се отнасят до следното:

Таблица 1 Детайлно разпределение на задачите и дейностите през първия етап от изследването

задачи	Дейности	Продължителност												отговорник	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1. Да се изгради Междудисциплинарен изследователски център „Интерактивни методи в образованието” в Югозападен университет	Учредяване и ситуиране на Междудисциплинарен център за интерактивни методи на обучение в ЮЗУ.														доц. д-р Д. Тодорина, доц. д-р Пл. Граматиков, докт. Кр. Марулевска
	Оборудване на Междудисциплинарни център с необходимата апаратура.														доц. д-р Д. Тодорина, д-р. М. Митов
	Създаване на виртуално изследователско пространство														доц. д-р Д. Тупарова
2. Да се анализира състоянието на проблема в контекста на добрите европейски практики и българските традиции	Проучване на научната литература по проблема у нас и в чужбина.														доц.д-р. Л. Тодорова, докт. Ю. Стоянова
	Обобщаване и систематизиране на добрите практики и установяване на неизползваните им резерви.														доц. д-р Н. Филипова, доц.д-р. Ст. Манев
3. Да се разработи изследователски инструментариум	Разработване на анкетни карти, тестове, дидактически и методически указания.														проф. д-р П. Балкански, доц. д-р Д. Тодорина, докт. Ю. Стоянова

	Осигуряване на условия за прилагането на инструментариумите																			гл.ас. д-р В. Димитрова, гл.ас. А. Антонова
4. Да се диагностицира мястото на интерактивните методи на обучение в работата на университетския преподавател	Анкетно проучване за използването на интерактивните методи на обучение от университетските преподаватели в ЮЗУ.																			доц. д-р Н. Филипова, гл.ас.В.Ковачев, ас. Н. Цанков докт. К. Марулевска, докт. Юлияна Стоянова
	Обработка и анализиране на получените резултати																			доц.д-р Тупарова, гл.ас. Е. Карашранова
5. Популяризиране на резултатите от изследванията	Работен семинар; Кръгла маса																			доц.д-р Д. Тодорина, доц. д-р Л. Тодорова
	Публикации, участия в научни конференции																			доц. д-р. Тодорина
	Работа във виртуалното изследователско пространство																			доц.д-р Д. Тупарова

Очаквани резултати от изследванията

Научни постижения :

- междудисциплинарен център;
- анализиране на добрите практики в използването на интерактивните методи;
- установяване мястото на интерактивните методи в работата на университетския преподавател чрез разработения инструментариум;
- създаване на интерактивно образователно пространство;

Форми на разпространение на резултатите: презентации, кръгла маса, участие в научни конференции, дискусии във виртуалното изследователско пространство, научни публикации.

По планираните задачи и съответни дейности през първия период можем да направим следните **констатации:**

По задача №1: Да се изгради Междудисциплинарен изследователски център „Интерактивните методи в образованието” в ЮЗУ:

а) Учредихме и ситуирахме Междудисциплинарен изследователски център в рамките на Лабораторията по дидактика, психология и управление на висшето образование. Разработеният **научен статут** включва:

- Стратегия за развитие на Междудисциплинарния изследователски център;
- Структурни звена;
- Основни дейности;
- Научна дейност;
- Опит в реализирането на международни и национални проекти и програми;
- Помещения и компютърна инфраструктура;
- Научно-технически съвет.

б) Оборудвахме Междудисциплинарния център с необходимата апаратура- към обзаведеното помещение с компютри добавихме и закупените по проекта копирна машина, принтери, цифрова камера.

в) Създадохме виртуално изследователско пространство за перманентна информация по проекта и дискуссионен форум (виж WEB- сайта на www.interactiviti.swu.bg).

По задача №2: Да се анализира състоянието на проблема в контекста на добрите европейски практики и българските традиции:

а) Проучихме научна литература по проблема за интерактивните методи на обучение у нас и в чужбина.

Първоначално бяха проучени теоретични разработки на автори като: В. Гюрова, М. Андреев, П. Балкански, Пл. Радев, Св. Димитрова, Д. Тодорина, А. Антонова, С.С.Кашлев, Е.С. Полат, Дж. Мийд, Дж. Търнар, Т. Парсънз, Я. Счепански, Х. Кели, Дж. Тибот, Д. Джонсън, Р. Джонсън, А.- Зендер, Д. Улф, Р. Бейлс, Дж. Хопкинс, Ел. Аронсон, Шл. Шаран, Д. Колб, Дж. Брунер, Р. Гласер, М. Валке, Х. Гарднер и др.

б) Обобщихме и систематизирахме постиженията и неизползваните резерви в рамките на добрите европейски практики и българските традиции.

Всеки член на изследователския екип разработи по няколко материала в рамките на отчетния период. Участвахме в редица конференции у нас и в чужбина. Имаме множество публикации в периодичния печат, в сборници и др. Организирахме и Кръгла маса: „Място на интерактивните методи на обучение в работата на университетския преподавател”, на която членовете на екипа презентираха свои резултати от научно-изследователската дейност по темата на проекта и относно проведеното анкетиране за установяване мястото на интерактивните методи на обучение в работата на университетския преподавател в ЮЗУ.

По задача № 3: Да се разработи изследователски инструментариум:

а) Разработихме анкетни карти, тестове, дидактически и методически указания Главна заслуга за създаването на инструментариума има проф.д-р Петър Балкански и докторант Юлияна Стоянова; вариант разработи и доц. д-р Добринка Тодорина.

б) Осигурихме условия за прилагането на инструментариумите – провеждане на анкетиране с преподаватели от всички факултети на ЮЗУ; апробиране на различни интерактивни методи, тестове и дидактико-методически указания по време на аудиторната и извънаудиторната работа със студентите.

По задача № 4: Да се диагностицира мястото на интерактивните методи на обучение в работата на университетския преподавател

а) Беше направено анкетно проучване за използването на интерактивните методи на обучение от университетските преподаватели в ЮЗУ. Анкетирането се осъществи от докторантките Красимира Марулевска (вече д-р) и Юлиана Стоянова.

б) Обработка на резултатите и графичното им представяне осъществи гл. ас. д-р Елена Карашранова, която прецизно анализира данните по време на Кръглата маса. По отделни въпроси качествен анализ направиха д-р Красимира Марулевска и докт. Юлияна Стоянова – също презентирани на кръглата маса.

По задача № 5: Да се популяризират резултатите от изследванията

а) Провеждахме **работни семинари** по време на периодичните сбирки на екипа с очертаване на :

- Проблемите и трудностите по прилагането на интерактивните методи на обучение по отделните учебни предмети;
- Постиженията в използването на интерактивните методи;
- Обсъждане на разработените инструментариуми (анкетни карти и тестове, методически разработки)

б) Проведохме **Кръгла маса** за установяване мястото на интерактивните методи на обучение в работата на университетския преподавател. Бяха направени **презентации от всички членове на екипа по прилагането на интерактивните методи на обучение във висшето образование**, с акцент на програмата на кръглата маса; описаните дейности и публикации на членовете на екипа:

- Интерпретации;
- Споделяне на опит;
- Резултати от проведеното анкетиране за **мястото на интерактивните методи на обучение в работата на университетските преподаватели**.
- Дискусии по поставените проблеми;
- Приемане на решения за бъдещата дейност.

в) Участие в научни конференции- през отчетния период членовете на екипа се изявиха в редица научни конференции – у нас и в чужбина.

г) Работа във виртуалното изследователско пространство – описанието за създаването на пространството е дадено към задача 1, в. Освен информацията за проекта, в него се създава възможност за публикуване на статии от участниците в проекта (в раздел Библиотека), водене на дискуссионен форум по проблемите на интерактивното обучение (доц. д-р Даниела Дурева- Тупарова е инициатор за създаване на виртуалното пространство).

Илюстрация на реализираните задачи и дейности за първата финансова година са направените описания за **дейностите, участията в конференции и публикации на членовете на екипа** (включени в научния отчет към МОМН).

II етап:

През този период (2007/2008,2009г.,удължен известно време по препоръка на МОМН) екипът работи по предварително изработената работна програма за втори етап.

Таблица 2 Детайлно разпределение на дейностите и задачите през втория етап от изследването

задачи	дейности	продължителност												отговорник		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
1. Да се създаде структурен модел на основните предпоставки за ефективно прилагане на интерактивните методи във висшето училище	Класифициране на основните предпоставки за ефективно прилагане на интерактивните методи във висшето училище.															проф. д-р. В.Гюрова, доц. д-р Д.Тодорина
	Създаване на структурен модел на предпоставките за прилагане на интерактивните методи															проф. д-р Св. Димитрова, доц. д-р Тодорина, доц. д-р Н.

	във висшето образование																		Филипова
2. Да се разработят модели за прилагане на интерактивни методи по избрани специалности, дисциплини и образователни степени.	Педагогика																		проф. дпн Пл. Радев, доц.д-р. Годорина
	Психология																		проф. дпн Св. Димитрова
	Математика																		гл.ас.Е. Каращранова
	Химия																		гл.ас.д-р. Димитрова
	Физика																		доц.д-р Р. Василева
	Информатика																		доц.д-р. Д. Тупарова
	Управление на образованието																		проф. д-р П. Балкански
	Културология																		доц. д-р. Т. Стоичкова
3. Пилотно тестване на част от моделите и анализ на резултати от пилотното тестване	Педагогика																		доц. д-р. Годорова
	Психология																		проф. дпн Св. Димитрова
	Математика																		гл.ас. д-р Е. Каращранова
	Химия																		доц. д-р. В. Димитрова
	Физика																		доц. д-р. Р. Василева
	Информатика																		доц.д-р. Д. Тупарова
	Управление на образованието																		ст. ас. М. Шехова, докт. Ю. Ковачка
	Културология																		доц. д-р. Т. Стоичкова
4. Популяризиране на резултатите от изследванията	Кръгла маса																		доц. д-р. Н. Филипова, д-р Кр. Марулевска
	Публикации, участия в научни конференции																		доц. д-р Л. Годорова
	Работа във виртуалното изследователско пространство																		доц. д-р Д. Тупарова

Очаквани резултати от изследванията

Научни постижения :

- класификатор на интерактивните методи на обучение;
- структурен модел на основните предпоставки за ефективност на интерактивните методи на обучение;
- информираност на преподавателите за същността и приложението на интерактивните методи в обучението.

Форми на разпространение на резултатите: презентации, кръгла маса, участие в научни конференции, поддържане на дискусиите във виртуалното изследователско пространство, научни публикации.

По планираните задачи и съответни дейности в отчетния период (втори етап) можем да направим следните констатации:

По задача №1: Да се създаде структурен модел на основните предпоставки за ефективно прилагане на интерактивните методи във висшето училище:

а) **Класифицирахме основните предпоставки** за ефективно прилагане на интерактивните методи във висшето училище, на основата на изследванията и предложенията на отделните членове на екипа. В най-общ план предпоставките се класифицират, съответно на науките: психологически, педагогически, социални, управленски, методически, технологически и др.

б) **Конструирахме структурен модел** на предпоставките за ефективност на интерактивните методи във висшето образование.

По задача №2: Да се разработят варианти за прилагане на интерактивни методи по избрани специалности, дисциплини и образователни степени. Предложихме:

а) Варианти за прилагане на **интерактивните методи по педагогика** – предлагат варианти на задачи, изпълнявани интерактивно: проф. д-р Вяра Гюрова, проф. д-р Пламен Радев, доц. д-р Добринка Тодорина, доц. д-р Лиляна Тодорова, доц. д-р Невена Филипова (по история на педагогиката и училищно законодателство), гл. ас. д-р Красимира Марулевска, гл. ас. Антоанета Антонова, гл. ас. Николай Цанков.

б) Варианти за прилагане на **интерактивните методи по психология** – проф. д-р Светла Димитрова предлага варианти на задачи, изпълнявани интерактивно.

в) Варианти за прилагане на **интерактивните методи по математика** предлага гл. ас. д-р Елена Карашранова.

г) Варианти за прилагане на **интерактивни методи по химия** разработват доц. д-р Стефан Манев, доц. д-р Величка Димитрова.

д) Варианти за прилагане на **интерактивни методи по физика** разработва доц. д-р Радост Василева.

е) Варианти за прилагане на **интерактивни методи по информатика** предлага доц. д-р Даниела Тупарова.

ж) Варианти за прилагане на **интерактивни методи по управление на образованието** предлагат проф. д-р Петър Балкански, ст. ас. Марияна Шехова, ас. Юлияна Ковачка (до месец януари 2009 – докторант).

з) Варианти за прилагане на **интерактивни методи по културология** предлага доц. д-р Татяна Стоичкова.

По задача №3: Да се тестват пилотно част от моделите и да се анализират резултатите от пилотното тестване:

а) Пилотно тествахме част от моделите и вариантите за прилагане на интерактивни методи на обучение по различни направления, дисциплини и степени.

б) **Анализирахме** на този етап някои от получените резултати.

По задача №4: Популяризиране на резултатите от изследванията:

а) Разработихме **научни съобщения** по проблема, с които участвахме в научни конференции; обхванахме аспекти от проблема в дисертационни и монографични трудове.

б) Поддържахме **виртуално изследователско пространство за водене на диалог и споделяне на опит** (създадено от доц. д-р Д. Тупарова).

в) Проведохме **кръгла маса** на тема: „Предпоставки за ефективност на интерактивните методи на обучение”, в която направихме презентации, обмяна на опит, водене на дискусия и демонстрация от студенти (Факултет по педагогика, ръководител доц. д-р Д. Тодорина) за прилагането на интерактивни методи във висшето образование.

Илюстрация на реализираните задачи и дейности за **втората финансова година** (2007/2008, 2009) са направените в отчета към МОМН описания на дейностите, постигнатите резултати, участията в конференции и публикациите на членовете на екипа.

III етап:

През този период (2009/2010г.) екипът работи по предварително изработената работна програма за **трети етап**.

Таблица 3 Детайлно разпределение на дейностите и задачите през третия етап от изследването

дейност	задача	продължителност												отговорник	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1. Да се завърши пилотното експериментиране на разработените в етап 2 модели	Педагогика														проф. д-р. Л.Тодорова, докт. Анна Тодорова
	Психология														
	Предучилищна педагогика														докторант Из. Стаматова
	Математика														проф. д-р Ил. Гюдженов, Гл.ас. д-р Е. Карашранова
	Химия														доц. д-р. В. Димитрова, доц. д-р Ст. Манев
	Физика														доц. д-р. Р. Василева, гл.ас. В. Ковачев
	Информатика														доц.д-р. Д. Тупарова
	Управление на образованието														проф. д-р П. Балкански, д-р Юлияна Ковачка, ст.ас. М. Шехова
Културология Чуждоезиково обучение														доц. д-р. Т. Стоичкова ст. ас. Янка Рангелова	
2. Да се разработи система от критерии и индикатори за оценка на ефективността на интерактивните методи във висшето образование	Определяне параметрите за оценка на ефективността на интерактивните методи във висшето училище.													доц. д-р Д. Тодорина	
	Разработване вариант на система от критериите и индикаторите за оценка ефективността на интерактивните методи на обучение във висшето образование.													доц.д-р Д. Тодорина	
3. Популяризиране на резултатите от	Научна конференция													доц.д-р. Д.Тодорина, д-р	

изследванията																			Кр. Марулевска
	Публикации, участия в научни конференции																		доц. д-р Невена Филипова
	Заклучителен семинар, Творчески срещи																		проф. Ил. Гюдженов, доц. д-р Д. Тодорина, докт. Из. Стаматова, докт. А. Тодорова
	Подготовка и издаване на сборник с материали от изследванията и от научната конференция																		д-р Кр. Марулевска, ст. ас. Янка Рангелова

Очаквани резултати от изследванията

Научни постижения :

- пилотно експериментиране на моделите за прилагане на интерактивните методи по различни учебни дисциплини;
- създаване на система от критерии и показатели за измерване ефективността на интерактивните методи;
- популяризиране на резултатите от научния проект на научна конференция, заключителен семинар и творческа среща с преподаватели от сродно висше училище в страната (Филиал на Пловдивския университет в гр. Смолян);
- издаване на сборник с материали от резултати по проекта и проведената научна конференция с участници от различни образователни институции в България и Русия.

Форми на разпространение на резултатите: презентации, кръгли маси, семинари, творчески срещи, научна конференция, дискусии във виртуалното изследователско пространство, научни публикации.

По планираните задачи и съответните дейности на трети етап можем да направим следните констатации:

По задача №1: Да се завърши пилотното експериментиране на разработените в етап 2 модели:

а) **Членовете на екипа апробираха разработените модели за ефективно прилагане на интерактивните методи във висшето училище по съответните учебни предмети** (Педагогика, История на педагогиката, Предучилищна педагогика, Математика, Химия, Физика, Управление на образованието, Културология, Чуждоезиково обучение) на основата на изследванията и предложенията на отделните членове на екипа.

Забележка: Поради отпадане от екипа на доц. Модева – задачата за апробация на модел по Връзки с обществеността също отпадна; в апробирането на модел по Математика вече има участие и проф. д-р Илия Гюдженов, който през третата година е също член на екипа; по Чуждоезиково обучение участва в апробирането на модел за приложение на интерактивните методи – ст. ас. Янка Рангелова – член на екипа през третия етап, а по Предучилищна педагогика – докт. Изабела Стаматова – също нов член на екипа; към апробациите по педагогика вече участва и докт. Анна Тодорова.

По задача №2: Да се разработи система от критерии и индикатори за оценка ефективността на интерактивните методи във висшето образование

а) Определихме параметрите за оценка ефективността на интерактивните методи във висшето училище – беше направено предложение от доц. дпн Добринка Тодорина на работна среща и след дискусия бяха приети отделните параметри.

б) Беше разработен вариант на система от критерии и индикатори за оценка ефективността на интерактивните методи на обучение във висшето образование – от доц. дпн Добринка Тодорина, който след обсъждане беше приет от екипа.

По задача №3: Популяризиране на резултатите от изследванията

а) Проведохме научна конференция „Интерактивните методи в съвременното образование” – участват членове на екипа и представители от различни университети и образователни институции от страната и Русия.

б) Разработихме статии, научни съобщения и доклади за участие в научни конференции – у нас и в чужбина, използвахме натрупания опит и компетенции в разработката на монографии и дисертации.

в) Проведохме заключителен семинар за анализ на реализираната дейност, използване на интерактивната дъска и набелязване на бъдещи дейности по темата на проекта (в гр. Сандански).

г) Проведохме творческа среща за популяризиране на резултатите и обмяна на опит с представители на педагогическата общност от Филиала на ПУ „Паисий Хилендарски” – гр. Смолян.

д) Подготвихме издаването на сборник с резултати от научните изследвания и статии от проведената научна конференция „Интерактивните методи в съвременното образование”.

е) Направихме предложения за въвеждането на критерий: „Използването на интерактивни методи от преподавателите в образователния процес на висшето училище” а) в системата за оценка и поддържане на качеството на висшето образование в ЮЗУ „Н. Рилски” при анкетирането на студентите за оценяване работата на преподавателите; б) в новия правилник за атестиране на академичния състав на ЮЗУ „Н. Рилски” (III етап).

Илюстрация на реализираните задачи и дейности за третата финансова година (2009/2010) са направените описания на дейностите, постигнатите резултати, участията в конференции и публикациите на членовете на екипа в отчета към МОМН за третия етап.

Важен ефект от научно-изследователската дейност по проекта се получава на основата на:

- **Научен обмен:**

1. Осигуряване на междууниверситетски, междуфакултетни и междукатедрени взаимодействия чрез Междудисциплинарния център за интерактивни методи чрез: създаване и поддържане на уебсайт на проекта, създаване на виртуално изследователско пространство, публикации в централния печат и сборници в научни конференции, участие в международни форуми, издаване на сборници с публикации, организиране и провеждане на конференция, провеждане на семинари с университетските преподаватели за интерактивните методи.
2. Изследването за интерактивните методи на обучение допринася за усъвършенстване на вътрешноуниверситетските взаимодействия за подобряване квалификацията на академичния състав и за повишаване качеството на университетското образование. Данните от проучването се използвани от преподавателите, които разработват дисертационни трудове.

- **Професионално развитие на кадрите:**
  1. Обогащаване познанията на преподавателите относно предпоставките за ефективност на интерактивните методи на обучение и тяхното място в отделните професионални и научни направления, учебни дисциплини и форми на обучение.
  2. Разгръщане на научния потенциал на преподавателите за създаване на научни инструментариуми по проблема за интерактивните методи.
  3. Повишаване компетентностите на академичния състав за ефективно използване на интерактивните методи на обучение в аудиторната и извънаудиторната дейност със студентите.
- **Социален ефект:**
  1. Активизиране на междуличностното и професионално взаимодействие на преподавателите от различните катедри, факултети, университети;
  2. Осигуряване на демократичен стил на взаимоотношения на равнище преподавател-студент и студент-студент;
  3. Стимулиране на активността, самостоятелността, творчеството, самоуправлението и самооценяването на студентите;
  4. Активизиране на студентите за научно-изследователска дейност в екипи, студентски проблемни групи и участието им в научни студентски сесии.

Основните научни резултати, получени при разработването на проекта през трите етапа (2006/2007; 2007/2008, 2009; 2009/2010) се получават на основата на планираните цели, задачи и дейности, съответно за всяка от трите години на научно-изследователската дейност на членовете на междууниверситетския, междуфакултетния и междукатедрения екип. Представени обобщено, се отнасят до:

1. Изграждането на **Междудисциплинарен център за прилагането на интерактивните методи в Югозападен университет „Неофит Рилски“**(I етап).
2. Анализиране състоянието на проблема в контекста на **добрите европейски практики и българските традиции** (I етап).
3. Разработването на **изследователски инструментариум за установяване мястото на интерактивните методи в работата на университетския преподавател** (I етап).
4. **Диагностициране мястото на интерактивните методи на обучение в работата на университетския преподавател** (I етап).
5. **Използване на получените резултати в разработването на дисертационен труд за интерактивните методи по образователен мениджмънт** (II етап) .
6. **Създаване на структурен модел на основните предпоставки за ефективно прилагане на интерактивните методи във висшето училище** (II етап).
7. **Разработване на проблемни въпроси и задачи по различни учебни дисциплини от отделните научни направления с предвидени различни интерактивни методи и техники** (II етап).
8. Създаването и апробирането на **модели за прилагането на отделните интерактивни методи по различни учебни дисциплини във висшето училище:** педагогика, предучилищна педагогика, психология, математика, химия, физика, културология, управление на образованието, чуждозиково обучение (II и III етап).

9. Разработване на **система от критерии и индикатори за оценка на ефективността на интерактивните методи във висшето образование** (III етап).
10. **Популяризиране на опита на изследователския екип** чрез провеждане на работни семинари, участие в научни конференции в България и чужбина на членовете на екипа, виртуално изследователско пространство, кръгли маси, научна конференция, заключителен семинар, творчески срещи, разработването на дисертационни трудове, монографии и учебници (I, II, III етапи).
11. **Предложение на екипа за включването на критерий: „Използването на интерактивни методи от преподавателите в образователния процес на висшето училище” а) в системата за оценка и поддържане на качеството на висшето образование в ЮЗУ „Н. Рилски” при анкетирането на студентите за оценяване работата на преподавателите; б) в новия правилник за атестиране на академичния състав на ЮЗУ „Н. Рилски”** (III етап).